

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/96/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117209952
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8117209952.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: Y. W. N., C.. X.X.XXXX, S. M., M. XX, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, zastúpený: Advokátka kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 13.2.2014 uvedená v článku 8 bod 8.1 v znení: "Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako "úver/revolving") a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 69,30 EUR a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 36 EUR v prípade ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, z 13.2.2014, uvedená v článku 8, bod 8.4., v znení: "Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplataenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplataenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy.", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 448,63 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne od 16.5.2017 do zaplataenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 6.4.2017 domáhal vyslovenia neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré sú uvedené vo výroku tohto rozsudku. Zároveň uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 448,63 Eur s úrokmi z omeškania 5% ročne od 2.dňa po doručení žaloby žalovanému.

2. Žalobu o neprijateľné zmluvné podmienky odôvodnil tým, že na základe jeho žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru mu bola schválená výška úveru 480 Eur so splatnosťou 42 mesiacov a ročnou úrokovou sadzbou 70,02%. Žalovaný si však do úveru započítal poplatok vo výške 69,30 Eur za službu, ktorou je možnosť odkladu splátok, pričom ako spotrebiteľ musel zaplatiť za službu, ktorú nevyužil. Poukázal tiež na § 53a Občianskeho zákonníka a právoplatný rozsudok tohto súdu vo veci 9C/140/2013 zo dňa 4.9.2014 spojený s rozsudkom Krajského súdu Prešov 7Co/307/2014 z 9.9.2015, ktorými už boli predmetné zmluvné podmienky vyhlásené za neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti.

3. Žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vysvetlil tak, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje povinné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c/, f/, k/ zákona č. 129/2010 Z.z., čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/, b/ citovaného zákona. Poukázal aj na nesprávny výpočet RPMN, keďže úrok je uvedený vo výške 70,02% a RPMN len 66,86%, čo je nemožné, RPMN nemôže byť nižšie ako úroková sadzba. Správna výška RPMN je 93,09%. To opäť spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. Napokon uviedol, že aj úroková sadzba je v rozpore s dobrými mravmi, je viac ako šesťkrát vyššia ako priemerná úroková sadzba z úveru poskytnutých rezidentom eurozóny pri obdobnom type (11,16% p.a.). Žalovaná suma tak predstavuje rozdiel medzi skutočne poskytnutým úverom 410,70 Eur a úhradami žalobcu vo výške 859,33 Eur.

4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Vzniesol námietku miestnej príslušnosti tohto súdu. Namietal neexistenciu naliehavého právneho záujmu na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky. Vyslovil názor, že predmetná odplata (poplatok za možnosť odkladu splátok) predstavuje cenu plnenia a je preto vylúčená zo súdneho prieskumu podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tvrdil, že dohoda o poskytnutí služby je individuálne dojednaná, je samostatným úkonom a jej vznik nie je podmienkou úverovej zmluvy, čo vyplýva z bodu 8.6. Dohoda je aj graficky rozlíšená a je osobitne podpísaná a kvôli individuálnemu dojednaniu nie je možné ju posúdiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku.

5. Nesúhlasil s názorom o absencii náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje nielen potvrdenie akceptácie návrhu na uzavretie zmluvy, ale je aj súčasťou zmluvy. Pokiaľ ide o údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, ten vyplýva zo splátkového kalendára a spomínaného oznámenia veriteľa a predstavuje deň splatnosti poslednej splátky.

6. Nesúhlasil s názorom, že splátka mala byť rozčlenená na istinu, úrok a poplatky, zákon to nevyžadoval. Postačuje uvedenie výšky splátky, termín jej splatnosti a počtu splátok, čo zmluva obsahuje. V tejto súvislosti poukázal aj na harmonizačný článok 22 smernice Rady 2008/48 a jej článok 10 odsek 1 písm. h/ a tiež rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15.

7. Žalovaný poprel tvrdenie žalobcu o neuvedení adresy predávajúceho, adresa veriteľa je upravená v bode 12 odseku 12.1 zmluvných dojednaní, ktoré sú aj technickou súčasťou zmluvy.

8. Žalovaný ďalej vyslovil názor, že prioritne sa má úverová zmluva posúdiť podľa Obchodného zákonníka, pretože ustanovenie § 52 ods. 2 posledná veta Občianskeho zákonníka o prednostnom použití Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských zmluvách, vzhľadom na účinnosť tohto ustanovenia možno, použiť len na právne vzťahy, ktoré vznikli najskôr 1.4.2015. Pri posudzovaní výšky odplaty je potrebné vychádzať z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, podľa ktorého odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Potrebné je preto vychádzať z priemernej odplaty určovanej Ministerstvom financií SR a tá bola vo výške 45,94%. Za podstatné prevýšenie by bolo možné považovať odklon od tejto priemernej sadzby o 25-27%. Žalovaný napokon vzniesol aj námietku premlčania z dôvodu uplynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty.

9. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, výsluchom žalobcu, žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru a zmluvnými dojednaniami č. XXXXXXXXXXXX, dokladmi o úhradách žalobcu, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

10. Predmetom sporu je zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX spracovaná ako formulárová zmluva medzi žalovaným - veriteľom a žalobcom - dlžníkom. Kolónka č. 5 obsahuje žiadosť žalobcu o požadovaný úver. Je v nej uvedená suma úveru 480 Eur, splatnosť 42, mesačná splátka 25,72, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 1.080,24, predpokladané RPMN 70,02, v tej istej hodnote je uvedená ročná úroková sadzba v percentách, priemerné RPMN vo výške 45,94, poskytnutá čiastka revolvingu 253,08, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť z revolvingu 617,28, predpokladané RPMN 63,32% a ročná úroková sadzba 76,21%.

11. Kolónka 6 obsahuje už údaje o schválenom revolvingovom úvere s tými istými údajmi ako v kolónke č. 5 okrem výšky RPMN, pretože v tejto časti je už uvedené RPMN za úver nie 70,02%, ale 56,86%.

12. Na druhej strane formulára zmluvy pokračuje zmluva drobným písmom, bodmi 7-13. V bode 8 je o málo väčším písmom označenie: „Dohoda o poskytnutí služby uzavretá podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka“. Nasleduje bod 8.1 s týmto textom: „Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a/ za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 69,30 Eur a b/ za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 86 Eur v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohy tejto dohody o poskytnutí služby.

13. V bode 8.2 sa uvádza: „Dlžník je oprávnený, nie však povinný požiadať o odklad splatnosti splátok úveru/revolvingu po splatení prvých troch splátok za podmienky, že je dlhodobo práceneschopný, pričom dlhodobou pracovnou neschopnosťou sa rozumie pracovná neschopnosť začatá najskôr v deň uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby a trvajúca dlhšie ako tri týždne alebo pokiaľ s ním bol skončený pracovný pomer. Dlžník je povinný toto svoje právo veriteľovi doložiť kópiou lekárskeho potvrdenia, ktoré preukazuje dobu trvania jeho pracovnej neschopnosti alebo kópiou potvrdenia o vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie alebo výpoveďou resp. dohodou o skončení pracovného pomeru alebo iného dokumentu, ktorý preukazuje skončenie pracovného pomeru, pričom odo dňa vyhotovenia ktoréhokoľvek z uvedených dokumentov do dňa ich doručenia veriteľovi nesmie uplynúť doba dlhšia ako dva mesiace. Účinnosť odkladu splácania nastáva okamihom doručenia žiadosti veriteľovi vrátane všetkých príslušných dokladov podľa predchádzajúcej vety. Dlžník je oprávnený požiadať o odloženie splátok poskytnutého úveru aj v iných prípadoch ako je uvedené vyššie, ale tento odklad je podmienený schválením zo strany veriteľa. Na odloženie splátok v týchto iných prípadoch nemá dlžník právny nárok“.

14. Až do bodu 8.6 sú uvedené údaje týkajúce sa spornej dohody. Pod bodom 8.6 je podpis žalobcu zo dňa 10.2.2014 a podpis s pečiatkou žalovaného s dátumom 13.2.2014. Pod nimi pokračuje text úverovej zmluvy bodmi 9-13, ktorý je ukončený dátumami a podpismi tak, ako predtým.

15. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že pri podpisovaní žiadosti o poskytnutie úveru nebola žiadna reč o dohode o možnosti odkladu splátok. Uviedol, že ak by bol upozornený na takúto dohodu a za tak vysoký poplatok, rozhodne by s takouto dohodou nesúhlasil, vôbec nepripúšťal možnosť, že by úver riadne nesplácal. Uviedol tiež, že peniaze mu boli zaslané na účet, ale v nižšej sume, ako bol dohodnutý úver a preto sa telefonicky informoval u žalovaného na dôvod. Bolo mu vysvetlené, že mu strhli poplatok za poskytnutie úveru.

16. Žalobca sa vyjadril aj k procesu uzavretia zmluvy. Najprv boli vypísané vo formulári okrem jeho osobných údajov aj údaje o požadovanom úvere a neskôr mu prišiel poštou už kompletne vyplnený formulár zmluvy.

17. Žalovaný reálne vyplatil žalobcovi ako úver sumu 410,70 Eur, keďže si započítal sporný poplatok za možný odklad splátok 69,30 Eur. Žalovaný to nepoprel, preto súd toto skutkové tvrdenie žalobcu v žalobe považoval za nesporné s poukazom na § 151 ods. 1 CSP.

18. Žalobca celkovo zaplatil žalovanému z predmetnej úverovej zmluvy sumu 859,33 Eur, čo opäť s poukazom na § 151 ods. 1 CSP súd považoval za nesporné skutkové tvrdenie. Doklady o úhradách žalobca pripojil k žalobe a vzhľadom na vznesenú námietku premlčania, z týchto dokladov možno zistiť, že za obdobie dvoch rokov pred podaním žaloby žalobca poukázal na účet žalovaného platby po 26 Eur v dňoch 14.4.2015, 13.5.2015, 12.6.2015, 14.7.2015, 21.8.2015, 17.9.2015, 17.10.2015, 18.11.2015, 15.12.2015, 13.1.2016, 15.2.2016, 11.3.2016, 14.4.2016, 16.5.2016, 4.7.2016, 20.7.2016 a dňa 15.8.2016 mu poukázal sumu 157,33 Eur. Celkovo za uvedené obdobie teda zaplatil žalovanému až 573,33 Eur.

19. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami, vrátane dohody o možnom odklade splátok, je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka.

20. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

21. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

22. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

26. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

27. Demonštratívne sú niektoré neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a medzi nimi pod písm. t/ sú uvedené ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, pod písm. v/ požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

28. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

29. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom čase uzavretia zmluvy) ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať

odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

30. Podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

31. Podľa § 298 ods. 2 CSP ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

32. Žalobu o neprijateľnú zmluvnú podmienku súd považuje za žalobu podľa § 137 písm. d/ CSP, teda žalobu o určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Osobitným právnym predpisom umožňujúcim podanie tejto žaloby je § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

33. Podľa § 3 ods. 3 citovaného zákona (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

34. Podľa § 3 ods. 5 citovaného zákona proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva (veta prvá).

35. V danom prípade vzhľadom na skutočnosť, že súd zároveň aj v dôsledku neprijateľnej zmluvnej podmienky rozhoduje o vydaní bezdôvodného obohatenia, pričom tento nárok premlčaný nie je, znamená to, že aj keby žalobca nepodal žalobu o vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, súd by bol povinný pri vyhovení žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vysloviť aj neprijateľnú zmluvnú podmienku, plnením ktorej vzniklo bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného a to s poukazom na § 298 ods. 2 CSP. Rozhodne teda pri tomto type žaloby nie je potrebné preukazovať naliehavosť právneho záujmu.

36. Žalovaný žalobcovi strhol z úveru sumu 69,30 Eur ako poplatok za to, že ak by snáď niekedy v budúcnosti žiadal o odklad splátok, aj to až pri splnení ďalších podmienok (stanovenej doby práceneschopnosti alebo skončenia pracovného pomeru) povolí mu odklad, ale maximálne troch splátok a to všetko za poplatok 69,30 Eur pri úvere 480 Eur. Zmluvné dojednanie nie je formulované tak, že ak spotrebiteľ skutočne chce odklad splátok, môže si ho aktivovať, ale je formulované tak, že službu napriek tomu, že ju spotrebiteľ ešte nepotrebuje a zjavne ani nechce, zaplatí poplatok vo výške 69,30 Eur, čo je 14,4% z úveru. Mesačná splátka je 25,72 Eur. Za odklad 3 splátok t.j. vo výške 77,16 Eur spotrebiteľ má zaplatiť poplatok, ktorý je len o 7,86 Eur nižší ako súčet troch prípadných odložených splátok. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je v tomto prípade nepochybná (napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove 20Co/111/2014 zo dňa 26.5.2015, ale aj 20Co/14/2016 zo dňa 28.2.2017 alebo 2Co/172/2016 zo dňa 28.6.2017).

37. Podľa súdu nie je možné vylúčiť súdnu kontrolu tejto zmluvnej podmienky s tým, že sa týka ceny. Zo súdnej kontroly totiž je vylúčená nie samotná cena, ale primeranosť ceny na jednej strane a tovaru a služieb na druhej strane ako protiplnenie (napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ C-26/13 zo dňa 30.4.2014 vo veci Arpád Kásler, Hajnalka Káslerné Raabai proti OTK Jelzalogbank Zrt, bod 54). Podmienky týkajúce sa protihodnoty, ktorú dlhuje spotrebiteľ veriteľovi alebo ktorá má vplyv na skutočnú cenu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť veriteľovi, teda v zásade nepatria do tejto druhej kategórie podmienok vylučujúcich súdnu kontrolu s výnimkou otázky, či je výška protihodnoty alebo cena, ktorá je dohodnutá v zmluve primeraná službe veriteľa (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-143/13 zo dňa 26.2.2015 vo veci Bogdan Matei, Iona Ofelia Matei proti SC Volksbank Romania SA, bod 55, 56).

38. V danom prípade súd neposudzoval cenu ako jej primeranosť k dodanej službe, ale celú dohodu o cene za možný odklad splátok, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť za niečo, čo mu nie je dodané (tzv. teória skutočného plnenia). Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 18Co 109/2011 uviedol, že za neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži záujmom dodávateľa. Súd dodáva, že celá sporná dohoda sa považuje komplexne, teda nielen výška stanoveného poplatku, ktorý však nepochybne vzhľadom na to, že predstavuje viac ako 14 % poskytnutého úveru len potvrdzuje záver o neprijateľnosti celej tejto zmluvnej podmienky.

39. Zo súdnej kontroly by bola vylúčená sporná dohoda, ak by bola individuálne dojednaná. Tento názor je však spochybnený už tým, že ide o formulárovú dohodu. Navyše z výpovede žalobcu, ktorej súd nemal dôvod neveriť, pretože je tiež dôkazným prostriedkom, vyplýva, že nemal záujem žiadnu takúto dohodu uzavrieť. Podľa názoru súdu je logické, že v čase, keď podpisoval žiadosť o poskytnutie úveru, výška sporného poplatku v tlačive danej úverovej zmluvy ešte nemohla byť uvedená, nakoľko nebolo známe, v akej výške bude žalobcovi úver schválený. Sporný poplatok nepredstavuje celé číslo a nepochybne ide o určité percento z poskytnutého úveru, takže poplatok musel byť do zmluvy dopísaný až po schválení úveru, a teda rozhodne nemohol byť odsúhlasený žalobcom. Súd preto dospel k záveru, že sporná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Súd pritom zdôrazňuje, že platí prezumpcia práve o tom, že neprijateľná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, ako to vyplýva z § 53 ods. 3 OZ. Dôkazné bremeno o opaku je na žalovanom, ktorý však toto dôkazné bremeno neunesol.

40. Súd považoval za dôvodný aj návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pri tomto nároku bolo potrebné posúdiť uzavretú zmluvu podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 10.6.2013 do 30.4.2014).

41. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

42. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi je pod písm. f/ uvedená doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Pod písm. j/ ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

43. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a/ zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1

b/ zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/

d/ v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

44. Súd je toho názoru, že v predmetnej úverovej zmluve uzavretej medzi stranami, chýba náležitosť uvedená pod písm. f/, teda termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Nepostačuje stanoviť len počet mesačných splátok, pretože ten je uvedený pod ďalšou náležitosťou upravenou pod písm. k/ § 9 ods. 2 (výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov). Počet splátok teda nemožno stotožniť s termínom konečnej splatnosti úveru, ktorá musí byť určená dátumovo a nemožno ponechať na spotrebiteľa, aby tento termín si musel matematicky počítať. Spotrebiteľ totiž už pri uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí mať jasno, dokedy úver bude musieť splácať (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co/286/2014 zo dňa 27.5.2014).

45. V zmluve však chýba aj dohoda strán o RPMN, ktorá musí byť vzhľadom na § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v písomnej forme a v tejto súvislosti možno poukázať na § 43a a násl. Občianskeho zákonníka.

46. Podľa § 43a ods. 1 prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len „návrh“), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

47. Podľa § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

48. Podľa § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

49. Podľa § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

50. Podľa § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu. Ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti, musia byť prejavy účastníkov na tej istej listine.

51. V danom prípade z dokazovania vyplýva, že výška RPMN bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalobcu (70,02%) a iná v akceptácii žalovaného (56,86%). Je pritom bezvýznamné, že ide zmenu pre spotrebiteľa výhodnú, keďže rozhodujúci je záver o tom, či vznikla platná dohoda o RPMN v písomnej forme. S poukazom na § 44 ods. 2 vetu prvú Občianskeho zákonníka totiž v dôsledku tejto zmeny RPMN je potrebné vyjadrenie žalovaného považovať za nový návrh zmluvy, ktorý by však žalobca musel písomne akceptovať, k čomu však nepochybne nedošlo. Neplatné dojednanie RPMN písomnou formou preto spôsobuje absenciu tejto povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. K totožnému právnomu záveru dospel aj Krajský súd v Žiline v rozsudku 6Co/211/2014 zo dňa 29.5.2014. Napokon v zmluve nepochybne chýbajú aj predpoklady, ktoré boli použité na výpočet RPMN tak ako je to uvedené v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z. V zmysle neho totiž nestačí uviesť len výšku RPMN, ale aj spomínané predpoklady použité pre jej výpočet.

52. Vyššie uvedené chýbajúce náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobujú následok vyplývajúci z § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. spočívajúci v tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Znamená to, že žalobca mal žalovanému vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 410,70 Eur, pričom žalovanému uhradil až 859,33 Eur. Žalovanému tak vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške rozdielu týchto súm t.j. 448,63 Eur podľa § 451a násl. Občianskeho zákonníka.

53. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

54. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

55. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

56. V danom prípade došlo k plneniu z neplatného právneho úkonu (vo vzťahu k neprijateľnej zmluvnej podmienke v súvislosti so sporným poplatkom) a tiež k plneniu bez právneho dôvodu (plnenie úrokov a poplatkov).

57. Súd sa musel vysporiadať aj s námietkou premlčania. Tá je pri nárokoch z titulu vydania bezdôvodného obohatenia upravená v § 107 Občianskeho zákonníka.

58. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

59. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

60. Súd zastáva názor, že tak dvojročná subjektívna premlčacia lehota ako aj trojročná objektívna premlčacia lehota plynú odo dňa úhrad nad istinu úveru. Za obdobie dvoch rokov späťne od podania žaloby podľa predložených dokladov žalobca zaplatil žalovanému až 573,33 Eur, čo je viac ako žalovaná suma 448,63 Eur a to znamená, že uplatnený nárok premlčaný nie je.

61. Z prisúdenej istiny súd priznal aj úroky z omeškania s poukazom na § 563 a § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

62. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

63. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

64. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

65. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

66. Úroky z omeškania boli priznané v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému.

67. Ako nedôvodnú súd posúdil aj námietku miestnej príslušnosti tohto súdu. Žalobca je nepochybne spotrebiteľom, býva v Prešove, ide o spor medzi spotrebiteľom a dodávateľom súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou, čo predstavuje osobitnú miestnu príslušnosť podľa § 19 písm. d/ CSP podľa bydliska žalobcu ako spotrebiteľa.

68. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v spore v celom rozsahu úspešný a preto súd mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania.

69. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.